

عنوان مقاله:

تحلیل شیوه ها و ابعاد نهادسازی در روند ساخته شدن دولت پس از انقلاب از منظر نهادگرایی تاریخی

محل انتشار:

فصلنامه دولت پژوهی، دوره 3، شماره 9 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 41

نویسنده:

سیدسعید میرترابی - استادیار علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

انقلاب ایران به عنوان تحولی که عموم اقشار اجتماعی در آن حضور داشتند، دگرگونی عمیقی در بنیادهای نظم سیاسی جامعه به همراه آورد و به پایه ریزی نهادهای تازه ای در ساخت قدرت و دولت پس از انقلاب یاری رساند. با وجود ضعف سازوکارهای حزبی و سازمانی مدرن، این نهادهای دولتی و رویه ای جدید، با توفیق در بسیج منابع و مقابله با انواع بحران های پیش رو همانند شرایط ناامنی ناشی از فروپاشی نظم پیشین، درگیری جناح های قدرت، حرکت های جدایی خواه قومی و بروز جنگ تحمیلی، زمینه استقرار و تثبیت نظم سیاسی نوین را در فاصله نسبتا کوتاه دی ماه 1357 تا خرداد 1360 فراهم نمودند. دغدغه مقاله واکاوی چگونگی توفیق نخبگان انقلابی، در ساخت نهادهای کارآمد دولت است. مهمترین ادعای مقاله در قالب فرضیه این است که نخبگان انقلابی ایران در سه سال نخست پس از پیروزی انقلاب (به عنوان لحظه سازنده)، در مواجهه با بحران های پیش رو و مقتضیات ایجاد نظم سیاسی نوین، به نهادسازی از پایین متوسل شدند که نتیجه آن ایجاد نهادهای توانمند در حمایت از رژیم سیاسی جدید (همانند ولایت فقیه، شورای انقلاب) و استقرار و تثبیت نظم سیاسی نوین (همانند کمیته های انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) بوده است. مقاله در تشریح رویدادهای مرتبط با ساخت نهادهای دولت در سال های اولیه انقلاب که از آن با عنوان لحظه سازنده نهادها یاد شده، از رویکرد نهادگرایی تاریخی و روش تاریخی- علی متکی بر این رویکرد بهره گرفته است. مقاله نشان می دهد که دست کم یکی از عوامل مهم قابلیت بالای نظام انقلابی در مهار و مدیریت بحران های متعدد پیش رو موفقیت پروژه نهادسازی آن بوده است.

کلمات کلیدی:

دولت سازی؛ نهادگرایی تاریخی؛ نهادسازی؛ رژیم سیاسی؛ نظم سیاسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/685253>

